

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی فسا دانشکده پزشکی

پایان نامه برای اخذ درجه دکترای پزشکی عمومی

عنوان :

بررسی اپیدمیولوژیک روش های پیشگیری از بارداری در زوجین شهرستان فسا طی سال های۹۷–۹۲

استاد راهنمای اول:

اعظم نامدار

استاد راهنمای دوم :

دکتر فرهود نیکویی استاد مشاور:

دكتر عزيزاله دهقان

نگارش :

ليلا برومندي

چکیده:

بررسی وضعیت اپیدمیولوژیک روش های پیشگیری از بارداری در زوجین شهرستان فسا طی سالهای ۱۳۹۲–۹۷

مقدمه: آگاهی از عوامل مؤثر در انتخاب روش های پیشگیری از بارداری می تواند جهت برنامه ریزی های مناسب در زمینه تعادل درنرخ موالید و ارائه خدمات تنظیم خانواده به صورت سازمان یافته مورد استفاده قرار گیرد. بنابراین مطالعه حاضر با هدف بررسی وضعیت اپیدمیولوژیک روش های پیشگیری از بارداری در زوجین شهرستان فسا طی سالهای ۹۷-۱۳۹۲ انجام گرفت.

روش کار: این مطالعه توصیفی-تحلیلی از نوع مقطعی بود که بر روی ۶۰۰ نفر از زنان شهرستان فسا به روش نمونه گیری خوشه ای در سال ۱۳۹۸ انجام شد. ابزار جمع آوری داده ها چک لیست شامل ۳۳ سوال بود که از طریق مصاحبه تکمیل گردید. داد ه های به صورت کد شده در نر م افزار SPSS 22 وارد شد و با استفاده از آمار توصیفی و تحلیلی(فراوانی، درصد، میانگین، انحراف معیار،آنالیز واریانس یک طرفه، آزمون کای اسکوئر و رگرسیون لجستیک) با درنظر گرفتن سطح معنی داری۰۵/ مورد تجزیه و تحلیل قرارگرفت.

نتایج: میانگین سن زنان مورد مطالعه ۴/۹۰±۳۱/۱۸ سال بود و روش طبیعی (۴/۶۴/۱٪) و قرص های پیشگیری از بارداری (۱۲/۸٪) به عنوان بیشترین روش پیشگیری در زنان مورد مطالعه بود. در انتخاب نوع روش پیشگیری از بارداری در درجه اول خود فرد (۲۵/۲ درصد) و سپس پرسنل بهداشتی (۱۵/۰ درصد) بیشترین نقش را داشتند. از میان همه متغیرهای مورد مطالعه، تنها متغیرهای تعداد بارداری، تعداد فرزندان، شغل خانم و منبع دریافت اطلاعات پیش گویی کننده رفتار استفاده از روش های مدرن یا مقاربت منقطع بودند که از بین این متغیرها منبع دریافت اطلاعات قو یترین پیشگویی کننده رفتار بیشتر از بود به طوری خانم هایی که منبع آگاهی آنها رسمی(پزشک و پرسنل بهداشتی) بود ۲/۴ برابر بیشتر از

خانم هایی که منبع آگاهی آنان غیر رسمی(خانواده و دوستان و...) بود شانس استفاده از روش های مدرن را داشتند.

بحث و نتیجه گیری: با توجه به اینکه منبع دریافت اطلاعات بیشترین نقش را در انتخاب نوع روش پیشگیری از بارداری داشت از طرفی با توجه به کمرنگ بودن نقش پزشک به عنوان مهمترین راهنما و رسانه های ارتباط جمعی در راهنمایی زنان برای انتخاب نوع روش پیشگیری از بارداری، به نظر می رسد سیستم بهداشتی درمانی نیازمند برنامه ریزی به منظور فعال تر کردن نقش پزشکان و پرسنل بهداشتی درمانی باشد، از طرفی با توجه به نقش رسانه های ارتباط جمعی، درآگاه سازی جامعه می توان از آن نیز کمک گرفت تا بتوان درصد بیشتری از زنان را در راستای انتخاب مناسب روش پیشگیری از بارداری و متعاقب آن جلوگیری از بروز بارداری های ناخواسته راهنمایی کرد.

واژگان کلیدی: روش های پیشگیری از بارداری ، مقاربت منقطع، زوجین، زنان، فسا

Abstract

Epidemiologic status of contraceptive methods in couples of Fasa city during 2013-2019

Introduction: Awareness of effective factors in choosing contraceptive methods can be used for proper planning in the field of birth control and providing family planning services in an organized manner. The aim of this study was to evaluate the epidemiological status of contraceptive methods in couples in Fasa city during 2013-201A.

Methods: This cross-sectional study was performed on 600 urban and rural women in Fasa city. Data were collected by a researcher-made questionnaire consisting of 33 questions. Data were analyzed by SPSS software version 22 and descriptive statistics, chi-square, one-way ANOVA and logistic regression.

Results: The mean age of the studied women was 31.08 6 6.90 years and natural method (64.2%) and contraceptive pills (12.8%) were the most prevalent methods in the studied women and self (2). (75%) and then physician (6.5%) were the decision makers in their choice of contraceptive method. Among all the variables studied, the only variables of pregnancy number, number of children, occupation of the spouse and source of information were predictive of behavior, so that for each pregnancy increase the chance of using the intercourse method was 0.48 times, for each increase. Number of children per family, the chance of using modern methods is 1.91 times, Housewives also had a 0.75-fold higher chance of using discontinued intercourse than freelance and employed women, and a source of knowledge about the methods of contraception for women whose official source (physician and health personnel). It was 2.4 times more likely than women whose informal source of information (family, friends, etc.) was more likely to use modern methods.

Conclusion: Since the source of information had the most impact on contraceptive methods, therefore, women should be educated in order to find the best living conditions (socio-economic, pregnancy, etc.). Choose the method.

Keywords: Contraception, Prevention Methods, Couples, Fasa